

Nesmíme být sobečtí k přírodě, ani jeden k druhému

Český průmysl vždy vytvářel bohatství této země. O někdejší tradiční výrobky však přestává být zájem. Čelíme významnému tlaku konkurenčních trhů díky jejich rychlejší adaptaci na nová odvětví a probíhající ekonomickou transformaci.

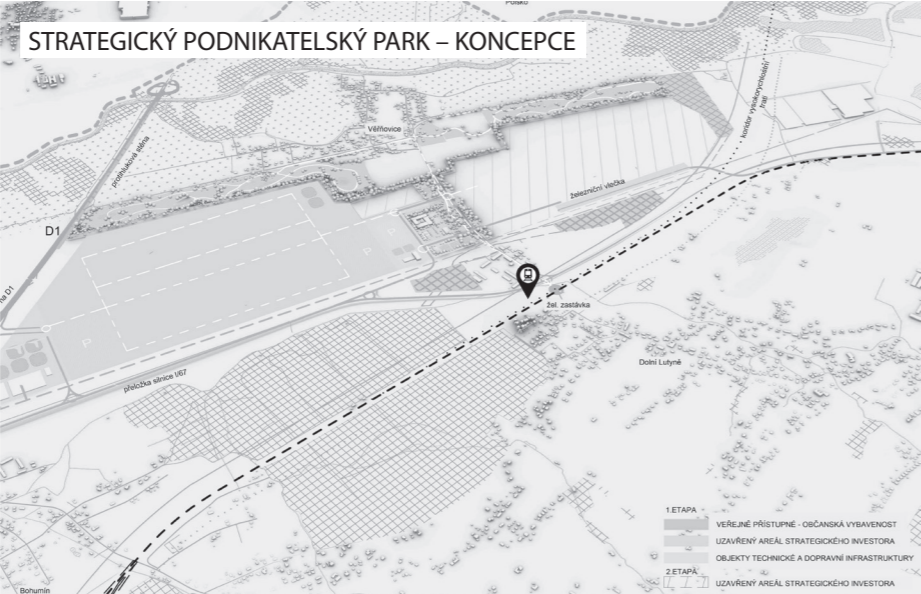
V souvislosti s ní se v Moravskoslezském kraji postupně utlumuje těžba a metalurgická výroba. Projevem je vyšší nezaměstnanost než jinde v republice, propad mezd a vylidňování regionu. Odcházejí hlavně mladí do 34 let, je jich třetina. A každý pátý, kdo opouští Moravskoslezský kraj říká, že odchází s těžkým srdcem. Chtěl by zůstat, ale nenachází zde práci v moderních a progresivních odvětvích a samozřejmě plat, s nimiž by s rodinou vyžil. Proto je zcela nezbytné transformovat v minulosti celkem jednostranně zaměřený průmysl Moravskoslezského kraje k novým moderním oborům. Podle výzkumu agentury STEM z loňského prosince si většina, přesně 56 % obyvatel kraje, takovou transformaci správně spojuje s příchodem „zásadního“ zaměstnavatele nebo zaměstnavatelů. Úkolem nás ze Státní investiční a rozvojové společnosti je připravit plochy pro tyto strategické investice a společně s agenturou CzechInvest i krajskými organizacemi sem takové nové investory přivést. Víme, že lidé jsou ochotni cestovat za práci až 40 minut denně, pokud by mohli zůstat žít, kde se narodili. Tím dávají jasně najevo, že chápou, že od investora lze jen těžko požadovat nabídku práce v místě bydliště. Některé lokality mohou vyhovovat více, jiné vůbec ne. Nelze být egoistou a zabetonovat se v tom, co vyhovuje jen jedné komunitě a nemyslet přitom na obecný prospěch regionu, v němž žijí.

S jedním takovým zásadním investorem právě jednáme. Přichází z demokratické země, se kterou má Česko dlouhodobě velmi dobré politické i obchodní vztahy. Zatím trvá na důvěrných jednání. Detaily o koncovém investorovi bychom rádi komunikovali co nejdříve, protože by to znamenalo, že jeho rozhodování o umístění investice je u konce a vybral si Českou republiku. Bohužel do té doby musíme respektovat, že jde o obchodní společnost s akciemi na mezinárodních burzách. Jakákoliv nová informace, např. i podmínky dohody investora se státem, ovlivňuje cenu akcií takové firmy, a proto musí být sdělena všem držitelům akcií ve stejnou chvíli,

Ukázkový příklad, jak minimalizovat vliv na okolí

Projekt, který chceme mít v Parku Lutyně, musí být ukázkovým příkladem výroby, která respektuje přírodu, minimalizuje energetickou náročnost, emise skleníkových plynů a odpovědně nakládá s vodou. Takovým příkladem, který využívá co nejvíce obnovitelných zdrojů energie z vlastního solárního parku.

Investice nesmí nad přijatelnou míru negativně ovlivňovat okolní faunu a flóru. Právě proto jsme od začátku uzavřeli novou Dohodu o spolupráci s ekologickými spolky a řídíme se vyjádřeními Agentury ochrany přírody a krajii-

zpravidla při podpisu dohody. Tím burzovní pravidla vylučují manipulace s cenou akcií. Není ničím výjimečným, že investor v případě, že se informace o jeho záměru zveřejní bez jeho souhlasu, tak dotčený stát ze soutěže vyloučí.

Jako Česko potřebujeme zůstat lídry evropského průmyslu a navázat na to, co jsme vždycky nejlépe uměli. Strojirenství. Jsme k tomu předurčeni tradicí, zručností našich otců a zkušeností těch, kteří nesou náklady regionální transformace. Naše snaha proměnit průmysl do moderních oborů nesmí ale jít na úkor životního prostředí. Nebudeme egoisticky přehlížet přírodu, která má své zákonitosti a potřeby. S využitím čistých výrobních technologií potřebujeme vyrábět to, co dále snižuje emise a omezuje oteplování planety, aniž by samotná výroba přírodu významně poškozovala. O tom je Strategický podnikatelský park Lutyně. O tom jsou jednání CzechInvestu se strategickým investorem. O tom je snaha založit s jeho příchodem v kraji nový, lokální hodnotový řetězec. Chceme dát perspektivu lidem z Karvinska a Bohumínska, ale i zbytku regionu, aby již neměli důvod region opouštět.

V první etapě investor zaměstná 1800 lidí. Tolik lze dle aktuálních dat přitáhnout z regionu Karvinska a Bohumínska. Chápeme, že musíme

vytvářet pracovní místa pro 43 tisíc místních obyvatel, uvolněných z utlumovaných oborů. S jejich rekvalifikací na operátory, seřizovače a údržbáře automatických výrobních systémů investor počítá. Není to ale levná záležitost. Rekvalifikacve může trvat až 6 měsíců. Nedává velký smysl proto školit pro koncový záměr přeshraniční agenturní pendlery. O ně, na rozdíl od místních zaměstnanců, by totiž investor mohl kdykoliv přijít. Cílem koncového investora, stejně jako nás a regionu, je získat především lokální pracovníky a v tomto směru je pro ně velkou inspirací případ Hyundaie, který zaměstnává 92 % českých občanů.

Takto o nové investici v Dolní Lutyni přemýšlíme v celém řešitelském týmu. Ti z vás, kdo se s námi již sešli, to vědí.

Autor: David Petr (Autor je členem představenstva Státní investiční a rozvojové společnosti, a. s.)

Víte, proč...?

...podle ročenky Českého hydrometeorologického ústavu se dlouhodobě daří zvyšovat kvalitu ovzduší v Česku na v roce 2023 poprvé nedošlo k překročení žádných ročních imisních limitů? Ve stanicích ve Věřnovicích byl překročen denní limit pouze v 17 z 365 dní, což je historické minimum. Hlavní příčinnou pozitivního trendu je obměna zdrojů vytápění v domácnostech, jelikož právě lokální topeniště jsou největší zdrojem škodlivin, a to bohužel i ze strany Polských obcí. Druhotně pak výrazně přispívá ukončení těžební činnosti a přechod na bezemisní ekonomiku. Možnou synergií na projekt podnikatelského parku mohou být navazující investice do rekonstrukcí objektů a výměny jejich zdrojů vytápění, které by napomohly pozitivní trend zlepšování kvality ovzduší udržet.

Proč potřebujeme strategické investice do automobilového průmyslu?

Automobilový průmysl, podobně jako kdysi těžba a metalurgie, je klíčovým sektorem české ekonomiky. Podílí se 10 % na našem HDP a bez jeho transformace k elektromobilitě by Česko mohlo čelit ztrátě až 37 tisíc pracovních míst. Skoro tolika, kolik si vyžádal útlum hornictví u vás na severní Moravě a ve Slezsku. Příchod investic z oblasti moderní mobility je nezbytná pro zachování konkurenceschopnosti automobilek v Česku – v Mladé Boleslavi, Kolíně stejně jako v Nošovicích. Bez nich by ztratilo Česko čtvrtinu svého vývozu.

S nástupem elektromobility prochází české automobilky obrovskými změnami. A nemáme-li ztratit naši hrdost na náš průmysl musíme výzvy, které s sebou tyto změny přinášejí

Bereme vaše obavy vážně

Každý průmyslový projekt má dopady na životní prostředí. Naším cílem je ve spolupráci s investorem a po konzultaci s vámi v obci takové dopady minimalizovat i přísněji, než to ukládá evropská legislativa. Přestože je pro českou vládu tato investice prioritou, není cílem ohrozit sociální ani životní prostředí v jejím okolí. I v následujících týdnech a měsících s Vámi chceme debatovat o parametrech projektu a rozvoje obce v jeho sousedství. Veškerou konstruktivní zpětnou vazbu se snažíme do konceptu zapracovat a naslouchat Vaším potřebám.

Víme, že stavba celého Parku a továrny se neobejde bez zvýšeného hluku. Upravíme však dopravu tak, abychom odvedli hluk co nejdál od osídlení.

Tak například:

- Vznikne provizorní nájezd na dálnici D1, kterým bude obsloužena veškerá staveništní doprava v průběhu přípravy území a výstavby záměru.

- Do parku přivedeme železniční vlekku, která do velké míry převezme přepravu od hlučnější a emisně zatěžující kamionové dopravy. Umístění vlekky je záměrně v dostatečné vzdálenosti od nejbližších hustě zastavěných oblastí v okolí.

- Zařídíme realizaci protihlukových stěn v místech, kde byly v minulosti slibovány.

- Vybudujeme ochranný val k minimalizaci dopadu záměru směrem k obyvatelům Věřnovic.

Dohoda státu se spolky na ochranu přírody

Stát a kraj uzavřeli loni v březnu Dohodu se zástupci občanské společnosti a ekologických iniciativ o podmínkách, za jakých bude případně možné realizovat investici v Podnikatelském parku Lutyně. S ohledem na vzdálenost od Ptačí oblasti „Heřmánský stav – Odra – Poolší“ musí stát prokázat, že daná oblast nebude zámerem výrazně negativně ovlivněna. Klíčovým prvkem pro chráněné druhy je pak ochrana

naopak využít k posílení našeho hospodářství a konkurenceschopnosti. Strategické investiční stavby mají sloužit k umístování investic, které jsou zásadní pro přechod českého hospodářství na moderní a bezemisní ekonomiku. Pokud bychom probíhající transformaci nezvládli, znamenalo by to významné budoucí ohrožení životní úrovně obyvatel České republiky. Nikdo nechce, aby ČR dopadlo jako např. Detroit v USA. Proto je pro stát klíčové vytvořit potřebnou infrastrukturu a podmínky pro tyto strategické projekty, díky kterým se naše ekonomika může rozvíjet v nových odvětvích. Lokalizace jednoho z těchto projektů u Vás v regionu je klíčová pro konkurenční souboj s Čínou či okolními státy, které již všichni tyto nové hodnotové řetězce u sebe zasadili.

Podpis dohody s investorem

Vznášíte obavy z nesprávného hospodaření s vodou, s tou povrchovou z řek i s tou dešťovou. V tomto ohledu slibujeme, že:

- Z úvodních jednání s Povodním Odry vyplývá, že pro odběr požadovaného množství vody je řeka Olše dostatečným zdrojem. Odběrové místo bude v místě Dětmarovického jezu. Vypouštění je možné v místě u dálnice D1.

- Průtok v řece Olši lze regulovat díky vodní nádrži Těrlicko. To je základním ochranným opatřením k zachování minimálních zůstatkových průtoků, aby nebyly oslabeny současné ekologické funkce toků a byly v plné míře chráněny ekosystémy v chráněné Ptačí oblasti.

- Nová investice v Parku Lutyně bude mít instalovány pokročilé systémy pro recyklaci vody, systém využívání dešťové vody a vyspělé technologie pro čištění odpadních vod.

- Budeme realizovat systémy protipovodňové ochrany, které ochrání vaše domy a váš majetek před stoletou vodou.

Investor, s nímž vedeme jednání, má své akcie na světových burzách. Musí proto plnit sadu kritérií udržitelnosti podle náročných pravidel ESG. Povinností je informovat o nich v každé výroční zprávě. Rating udržitelnosti má velký vliv na cenu akcií a také na dostupnost bankovních úvěrů. Takový vliv je pro firmy často ještě silnějším motivátorem než legislativní pravidla.

Naším zájmem je zároveň, aby z lokalizace benefitovala výrazně i dotčená obec a projekt ji přinesl významné možnosti rozvoje a výrazné navýšení příjmů.

Každý ze strategických projektů v ekonomice, ať už výstavba dálnic, železnice anebo průmyslových hal, vždy vyvolává obavy z nepoznaného a s nimi přicházejí námítky i částečný nesouhlas. Proto za vámi jezdíme k debatám, pravidelně komunikujeme s vedením obce i spolkem Zachovejme Poolší. Porozumění pak vede k řešení. Park je strategickou stavbou právě proto, že má záměr transformačního efektu na celé české hospodářství a to, že na rozdíl od liniových strategických infra. staveb bude obci přinášet nemalé příjmy.

Podpis dohody s investorem

Po podpisu smlouvy s investorem získá Dolní Lutyně stamiliony

Dolní Lutyně zažije s příchodem investora rozvoj po všech stránkách. Získá k tomu od státu závazné smluvní garance, které jí umožní dohlédnout na to, aby veškeré závazky ať už státu nebo investora byly plněny.

- Benefity mohou být:**
 - investice do dopravních opatření v rámci stávající I/67 a řešení; dlouhodobě problematických míst
 - propojení okolí sítí nových cyklostezek;
 - investice do rekonstrukce veřejných objektů;
 - financování výměny zdrojů energie a zateplení budov;
 - příspěvek na veřejné akce;
 - navýšení kapacit občanské vybavenosti (kapacity škol, lékařská péče, sportoviště atd.);
 - a další vyvolané investice.

Finančně si rozpočet obce výrazně polepší výnosem ze sdílených daní a výběrem nemovitostní daně od nového investora, v rádech vyšších desítek milionu korun každý rok přímo do rozpočtu obce. Díky tomu může být následně například snižen poplatek za svoz odpadu nebo lokálně pro rezidenty snížena daň z nemovitosti.

Stát je připraven nastavit pro obec Dolní Lutyně konkrétními programy na realizaci investičních projektů z oblasti dopravy, vzdělávání, zdravotní péče, občanské vybavenosti ale i kultury.